

Perusopetuksen iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen korottaminen ja palveluntuottajille maksettavan avustusosuuden supistaminen 1.8.2026 alkaen / KK

VD/81/02.03.01.03/2026

KK/VK-P

Hallintosäännön 9 luvun 5 §:n 11 kohdan mukaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää hyväksyä vuosittain aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman, päättää toiminnan laajuudesta ja järjestämistavasta sekä myöntää aamu- ja iltapäivätoiminnan avustukset.

Iltapäivätoiminnan palveluntuottajien tulot koostuvat asiakasmaksuista ja toimintaan myönnettävästä valtionosuudesta, joka jaetaan toiminnan järjestäjille avustuksina. Perusopetuslain 48 f §:n mukaan aamu- ja iltapäivätoiminnasta voidaan määrätä kuukausimaksu. Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä valtion asettaman maksukaton puitteissa. Valtion määrittämät asiakasmaksut 31.7.2026 asti ovat 570 tunnin (3 tunnin päivittäinen toiminta-aika) osalta enintään 120 euroa ja 760 tunnin (4 tunnin päivittäinen toiminta-aika) osalta enintään 160 euroa. Tätä laajemmin järjestettävän toiminnan (5 tuntia tai sitä laajempi päivittäinen toiminta-aika) asiakasmaksun kunta saa määrittää itse. Palveluntuottajille maksettava avustusosuus määritellään kunnille myönnetyn valtionosuuden perusteella.

Eduskunta on päättänyt laskea aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaustunnin hintaa vuoden 2026 osalta 26 eurosta 22,37 euroon. Tämä on aiheuttanut noin 7 miljoonan euron leikkaukset kunnille myönnettäviin valtionosuuksiin. Vantaan osalta aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuus pieneni noin 310 000 eurolla (2 058 261 miljoonasta eurosta 1 750 367 euroon).

Eduskunnan päätöksen mukaan aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien enimmäismaksujen määrää on korotettu, ja tämä kompensoi kunnille valtionosuuteen tehdyn rahoituksen leikkauksen. Uusi maksu on 1.8.2026 alkaen 570 tunnin osalta enintään 148 euroa ja 760 tunnin osalta enintään 197 euroa kuukaudessa. Tätä laajemmin järjestettävän toiminnan asiakasmaksun kunta voi edelleen itse määrittää.

Vantaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunta päätti 11.11.2024 § 9 korottaa aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksuja 1.8.2025 alkaen siten, että asiakasmaksu 4 tunnin päivittäisestä toiminnasta on 120 euroa ja 5 tunnin päivittäisestä toiminnasta 140 euroa kuukaudessa. Nykyiset asiakasmaksut astuivat voimaan 1.8.2025. Asiakasmaksuja voidaan huojentaa 35 prosenttia, mikäli perheen tulot eivät ylitä bruttotulojen ylärajaa. Asiakasmaksujen noston myötä maksuhuojennushakemusten määrä on lisääntynyt. Osaltaan maksuhuojennushakemusten määrän kasvu selittyy tulorajojen nostolla. Toimintaan osallistuvien lasten lukumäärään asiakasmaksujen nosto ei ole merkittävästi vaikuttanut.

Koska valtionosuuden leikkauksen myötä Vantaan kaupungille maksettava iltapäivätoiminnan valtionosuus pieneni noin 310 000 eurolla, joudutaan palveluntuottajille maksettavia avustusosuuksia leikkaamaan ja asiakasmaksuja korottamaan. Avustuksen menetyksestä johtuva korotustarve nykyisellä oppilasmäärällä on minimissään 13 euroa/asiakas/kuukausi. Vantaan kaupunki osoittaa vuosittain 400 000

euroa iltapäivätoiminnan kehittämiseksi. Tästä summasta palveluntuottajille on jaettu 230 000 euroa lapsilukumäärän mukaisesti. Jatkossa luovutaan koulujen vastuupettajista ja heille maksetuista korvauksista, mistä säästyvä summa 110 000 euroa siirretään palveluntuottajille. Edellä mainitun toimenpiteen jälkeen palveluntuottajat saavat yhteensä 340 000 euroa Vantaan omaa rahoitusosuutta. Tämän seurauksena esitetään asiakasmaksuja nostettavan 10 euroa/lapsi/kuukausi siten, että maksut ovat neljän tunnin päivittäisestä toiminnasta 130 euroa ja viiden tunnin päivittäisestä toiminnasta 150 euroa.

Valtionosuudesta palveluntuottajille jaettava vuosittainen avustusosuus on ollut 700 euroa / lapsi / 4 tunnin päivittäinen toiminta-aika ja 660 euroa / lapsi / 5 tunnin päivittäinen toiminta-aika. Vuosittain toiminnan järjestäjille maksettavaa avustusosuutta esitetään supistettavaksi 700 eurosta 624 euroon (4 tunnin toiminta-aika) ja 660 eurosta 584 euroon (5 tunnin toiminta-aika).

Asiakasmaksujen nostolla ja avustusosuuden supistamisella katetaan iltapäivätoiminnan budjettiin valtionosuuden leikkauksesta aiheutunut noin 310 000 euron vaje, ja asiakasmaksujen nosto kompensoi palveluntuottajille maksettavien avustusten pienenemisestä aiheutuvan tulovajeen.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 17.3.2026 § 8

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) vuosittain toiminnan järjestäjille maksettavaa avustusosuutta supistetaan 1.8.2026 alkaen 700 eurosta 624 euroon (4 tunnin toiminta-aika) ja 660 eurosta 584 euroon (5 tunnin toiminta-aika), ja että
- b) iltapäivätoiminnan asiakasmaksuja korotetaan 1.8.2026 alkaen siten, että asiakasmaksu on 4 tunnin päivittäisestä toiminta-ajasta 130 euroa ja 5 tunnin päivittäisestä toiminta-ajasta 150 euroa kuukaudessa.

Käsittely:

Merkittiin, että lautakunnan jäsen Nico Mäkelä poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi, syynä Vantaan Lastenliitto Ry:n hallituksen jäsenyys.

Asian käsittelyn aikana kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsen Eva Tawasoli ehdotti kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsen Sirpa Kauppisen kannattamana asian hylkäämistä. Puheenjohtaja totesi, että asiasta äänestetään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan pohjaesityksen hyväksymistä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat Tawasolin ehdotusta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (El-Issaoui, Holmberg, Lamghari, Linnakangas, Lundell, Mäkelä, Pennanen, Shire, Vacker, Virtanen, Karemo) ja 3 ei-ääntä (Kauppinen, Sillanpää, Tawasoli). Puheenjohtaja totesi Tawasolin ehdotuksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kasvatuksen ja oppimisen lautakunta jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

”Lautakunta edellyttää, että kasvatuksen ja oppimisen toimiala käynnistää selvityksen aamu- ja iltapäivätoiminnan (APIP) rakenteellisista muutoksista ja etsii toiminnalle kestäviä järjestämistapoja. Tavoitteena on, ettei toiminnan kustannuspaineita jatkossa kateta asiakasmaksujen korotuksilla eikä talousarvion ylityksillä.

Lisäksi lautakunta edellyttää, että maksumuutosten vaikutuksia pienituloisten perheiden lasten osallistumiseen seurataan tarkasti ja arvioidaan osana selvitystä.

Samassa yhteydessä tulee selvittää myös mahdollisuudet asiakasmaksujen huojentamiseen tai perimättä jättämiseen pienituloisilta perheiltä.”

Täytäntöönpano: Perusopetuksen palvelualue ja ruotsinkieliset palvelut
- ote iltapäivätoiminnan palveluntuottajat

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle

Lisätiedot:
opetustoimen asiantuntija Virva Kela-Piironen, puh. 040 610 8791
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)